

หมวด Leadership & Management

CQI เรื่อง: การตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรณีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ด้วยศักยภาพภาคี เครือข่าย อำเภอปราสาท

- 1. ชื่อผลงาน/โครงการพัฒนา:** การตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรณีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ด้วย
ศักยภาพภาคีเครือข่าย อำเภอปราสาท
- 2. คำสำคัญ:** การตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน. การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา, ศักยภาพภาคีเครือข่าย
- 3. สรุปผลงานโดยย่อ:** การวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์อย่างเป็นระบบ การสื่อสารที่รวดเร็ว ชัดเจน การกระตุ้นให้เกิดปฏิบัติการ
ต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดความตระหนักรู้ของชุมชนและภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน เกิดการตอบโต้ที่รวดเร็วทันการณ์ สามารถควบคุม
การแพร่กระจายไม่ให้เกิดขยายวงกว้าง ผู้ติดเชื้อทุกคนได้รับการดูแลเหมาะสมตามมาตรฐาน
- 4. ชื่อและที่อยู่ขององค์กร/ภาคีวิชา:** ศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุข รพ.ปราสาท
- 5. สมาชิกทีม:** นางพฤษชาชาติ ทบแป ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ และคณะ
- 6. ปัญหาและสาเหตุโดยย่อ:** การเพิ่มจำนวนผู้ติดเชื้อโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ในห้วงการระบาดระลอกใหม่ นับ
จากต้นเดือนกรกฎาคม 2564 มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เกิดปัญหาโรงพยาบาลปราสาทเตียงล้น รับประทานไม่ได้ มีการกระจาย
ของผู้ติดเชื้อเข้าไปอาศัยในหลังคาเรือน ในชุมชน ทั่วทุกตำบลในพื้นที่อำเภอปราสาท เกิดการสัมผัสโรคในสมาชิกหมู่บ้าน
กลายเป็นผู้สัมผัสเสี่ยงสูงเพิ่มจำนวนมากขึ้นรวดเร็วเช่นกัน ส่งผลกระทบต่อระบบการตรวจวินิจฉัย ซึ่งไม่สามารถตรวจได้เองใน
โรงพยาบาลปราสาท ต้องรอผลตรวจจากโรงพยาบาลสุรินทร์มาประกอบการวินิจฉัย เกิดความตื่นกลัวหมู่ของประชาชน มีความ
ต้องการผลึกผู้ติดเชื้อออกจากชุมชน เกิดการร้องเรียนให้ภาครัฐจัดการป้องกันการระบาด แยกกันผู้ติดเชื้อออกไป ส่วนญาติของผู้
ติดเชื้อก็ร้องขอให้มีการจัดรถรับส่ง ให้จัดการรับญาติตนเองกลับจากนอกพื้นที่มารับการรักษาในโรงพยาบาลปราสาท เนื่องจาก
ยังไม่เข้าใจว่าปัญหาเหล่านี้ควรจะต้องจัดการอย่างไร จึงจะได้ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพและปลอดภัยกับทุกคนมากที่สุด
นอกจากนั้นยังเกิดการระบาดติดเชื้อหมู่จำนวนมากในกลุ่มพนักงานสถานประกอบการในพื้นที่ ดังนั้นศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะ
ฉุกเฉิน ด้านการแพทย์และสาธารณสุข รพ.ปราสาท จึงรีบเร่งรัดวิเคราะห์สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา และ
ออกแบบปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินอย่างรวดเร็ว โดยไม่รังเกียจการสั่งการของส่วนกลางและจังหวัด เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์
การระบาด และแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องที่เกิดขึ้นในพื้นที่
- 7. เป้าหมาย (purpose):**
 - เพื่อพัฒนาการควบคุมและยุติการเกิดผู้ติดเชื้อรายใหม่ในทุกcluster ใน อ.ปราสาทได้ภายใน 28 วัน
 - เพื่อพัฒนาการรักษาให้ครอบคลุมผู้ติดเชื้อทุกรายใน อ.ปราสาท ให้ได้รับการประเมินอาการและจำแนกความรุนแรงของ
อาการภายใน 24 ชั่วโมง
 - เพื่อยกระดับความร่วมมือของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ทั้งเอกชนและภาครัฐ ในการจัดการกับสถานการณ์การระบาด
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ในพื้นที่ อ.ปราสาท
- 8. กิจกรรมการพัฒนา (process):**
 - การวางแผน (Planning)** โดยการสร้างรูปแบบการดำเนินงาน จากกรณีศึกษาสถานการณ์อย่างเป็นระบบ รอบ
ด้าน โดยคณะกรรมการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรณีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ 2019(EOC COVID-2019) ให้มีความสำคัญ
กับกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม และการนำข้อมูลมาใช้ เพื่อการบริหารจัดการ (Management Information System : MIS)
เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา
 - การปฏิบัติตามแผน (Action)** โดยเริ่มด้วยการจัดการประชุมคณะกรรมการในรูปแบบเป็นทางการ ร่วม
กำหนดเป้าหมาย มอบหมายหน้าที่ให้คณะทำงานย่อย ประสานทั้งแบบทางการและประสานแนวราบ เพื่อนำเสนอข้อมูลสถานการณ์ต่อ
ศูนย์ EOC COVID อำเภอปราสาท ให้เกิดการกระจายข้อมูลเป็นระยะทุกช่องทางสื่อสารอย่างต่อเนื่องลงไปในพื้นที่ และภาคี
เครือข่ายทุกส่วน กระตุ้นให้เกิดการสั่งการของผู้บัญชาการเหตุการณ์ระดับอำเภอ ลงสู่การปฏิบัติการในพื้นที่อย่างรวดเร็ว
 - การสังเกตและบันทึกผล (Observing)** เพื่อทวนสอบความเข้าใจวัตถุประสงค์ของปฏิบัติการตอบโต้ต่อสถาน

การนี้ฉุกเฉินๆ พบว่ากลุ่มผู้ปฏิบัติการ ภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของปฏิบัติการร่วมกัน มีการนำข้อมูลมาวิเคราะห์ นำเสนอในช่วงหลังสิ้นสุดรายวัน รายปฏิบัติการ

การสะท้อนผล (Reflecting) ที่ได้จากข้อมูลการสังเกตและบันทึกผล พบว่า การใช้รูปแบบการปฏิบัติการ แก้ปัญหาการระบาดในพื้นที่ด้วยการทำ cluster conference มาเป็นจุดเชื่อมและเริ่มต้นในการสร้างความมีส่วนร่วมของหน่วยงาน ภาคีเครือข่าย และวางเป้าหมายร่วมกันนั้น สามารถนำไปสู่การแก้ปัญหาสามารถคลี่คลายสถานการณ์ต่างๆได้ อาทิเช่น การสร้างห้องตรวจLAB COVID-2019 ใหม่ใช้ในโรงพยาบาลปราสาท โดยเอกชนบริจาคทั้งหมด, การจัดตั้ง HI/CI ทุกตำบลโดย อปท., การให้ใช้พื้นที่เอกชนจัดตั้งรพ.สนามปราสาทรวมใจรักซ์ โดยไม่คิดมูลค่า, การจัดหาและบริจาคอุปกรณ์เครื่องนอน 600 เตียงโดยภาคีคณะสงฆ์ไม่ต้องใช้งบส่วนราชการ, ผู้นำชุมชนและเครือข่ายก๊วยซีพร้อมปฏิบัติงานเวรผลัดในรพ.สนามฯ, รถมูลนิธิของสงฆ์บริการรับ-ส่งผู้ติดเชื้อไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ เป็นต้น

ปรับแผนการและปฏิบัติซ้ำ ทีมปฏิบัติการ และคณะกรรมการEOC COVID-2019 ได้วิเคราะห์ เพื่อปรับแผนการ และปฏิบัติการซ้ำ เป็นวงรอบที่ 2,3 ในการตอบโต้การระบาดและการเกิดCluster ใหม่ๆในพื้นที่ โดยผลที่ปรากฏหลังจากการได้นำเสนอข้อมูลไปให้เข้าถึงผู้นำชุมชนระดับอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน และผู้ประกอบการ ทำให้เกิดกระแสตื่นตัว และการต้องการติดตามผล นำไปปรับใช้ในการแก้ไขร่วมกันในรายชุมชน รายสถานประกอบการเองอย่างต่อเนื่อง

9. การประเมินผลการเปลี่ยนแปลง (performance):

- การควบคุมและยุติการเกิดผู้ติดเชื้อรายใหม่ในทุกcluster ใน อ.ปราสาทได้ภายใน 28 วัน ทำได้ใน Cluster สถานประกอบการ 3 กลุ่ม ได้แก่ โรงงาน HBI, โรงงานน้ำตาล, บริษัทไอดีโฮม และทำได้ในClusterระดับชุมชน 4 กลุ่ม ได้แก่ ตำบลเชื้อเพลิง, ตำบลไพล, ตำบลกันตรวจระมวล, ตำบลสมุด ถือว่าครอบคลุมทุกกลุ่มการระบาด
- ผู้ติดเชื้อทุกรายใน อ.ปราสาท ให้ได้รับการประเมินอาการและจำแนกความรุนแรงภายใน 24 ชั่วโมง สามารถทำได้ตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม 2564 เป็นต้นมา ยุติข้อร้องเรียนของญาติผู้ติดเชื้อเกี่ยวกับการรักษาล่าช้าได้
- เกิดภาพความร่วมมือของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ทั้งเอกชนและภาครัฐ เป็นตัวอย่างแก่อำเภอข้างเคียงนำไปเป็นแบบอย่าง ดำเนินการต่อ

10. บทเรียนที่ได้รับ:

- ความรุนแรงและขนาดของปัญหาการระบาดที่ขยายตัวอย่างทวีคูณ จะสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการกระตุ้นหรือผลักดันให้เกิดความรวดเร็วในการแก้ไขได้ ต้องใช้วิธีการประสานงานทั้งแบบทางการและแบบไม่เป็นทางการ ภายในพื้นที่ ภายใต้อำนาจที่วิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ชัดเจน รัดกุม
- ช่องทางการสื่อสารทั้งแบบทางการและไม่เป็นทางการ ระบบบัญชาการแบบ single command ต้องมีจริงและใช้ได้จริงในพื้นที่(Activated) จึงจะสามารถตอบโต้ต่อสถานการณ์ได้อย่างทันการณ์
- การพัฒนาความรู้ความเข้าใจในชุมชน ลงไปถึงระดับครัวเรือน เป็นสิ่งที่ควรทำเป็นลำดับต่อไป เพื่อสร้าง Covid free setting ที่บ้าน

11. การติดต่อกับทีมงาน: นางพฤษชาติ ทบแป ศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน โรงพยาบาลปราสาท อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
โทรศัพท์: 087-9589433, E-mail address: tong.p1972@gmail.com